

Medisch leiderschap

Medisch leiderschap is hot. Het heeft een plek veroverd in de CanMeds, Rotterdam heeft een hoogleraar op dit gebied, in de medische vervolgopleiding krijgt leiderschap veel aandacht. Maar waarom dan pas? Op 12 mei presenteren studenten hun plan voor meer medisch leiderschap in de basisopleiding.

Tekst: Jasper Enklaar
Beeld: Van Lennep

Het is steeds belangrijker als arts om naast je medische deskundigheid ook over andere vaardigheden te beschikken. Meepraten in maatschappelijke discussies over dure medicijnen, als *professional in the lead* een bestuurlijk rol spelen, of op een goede manier met patiënten gedeelde besluitvorming vormgeven. Allemaal aspecten die te maken hebben met medisch leiderschap, het nieuwe *buzzword*. Een arts moet niet alleen goed voor zijn patiënten zorgen, maar ook oog hebben voor wat er buiten de praktijkdeuren gebeurt – en daar liefst ook een gefundeerde bijdrage aan leveren. In werkgroepen, op bestuurlijk niveau, of op klinisch gebied. “Er zijn verschillende soorten medisch leiderschap”, legt zesdejaars geneeskundestudent Eru Mesfum uit. “Je vertoont het in je dagelijks contact met patiënten, maar ook breder, in de maatschappelijke activiteiten die je als arts ontplooit. Voor geneeskundestudenten ligt persoonlijk leiderschap het meest dichtbij: voor jezelf duidelijke doelen stellen, weten wat je sterke en zwakke punten zijn, en waar je verbeterpunten liggen.” Mesfum is lid van de landelijke werkgroep studenten van het Platform Medisch Leiderschap. Alleen al het bestaan van die werkgroep is een mooi voorbeeld van wat leiderschap kan zijn: op deze manier probeert een

groep geneeskundestudenten van verschillende faculteiten invloed uit te oefenen en betrokken te zijn bij de invulling van hun eigen opleiding. “Je hebt als arts een belangrijke maatschappelijke rol en verantwoordelijkheid”, vindt Mesfum. “Om daadwerkelijk een bijdrage te kunnen leveren, moet je wel over de vaardigheden beschikken om dat goed te doen.” Wat betekent dat concreet? “Bijvoorbeeld het goed formuleren en uitdragen van een standpunt. Neem innovatie. Wij worden opgeleid tot ‘arts van de toekomst’. We weten dat wij steeds meer te maken krijgen met innovatie op allerlei gebieden. Het omgaan daarmee is een belangrijk aspect van de arts van de toekomst. Maar dit krijgt in onze basisopleiding weinig plek.” Verandermanagement noemt Mesfum als een ander aspect. “Een arts moet tegenwoordig ook over vaardigheden op dat gebied beschikken.” Dat besef is inmiddels breed doorgedrongen. Niet voor niets is in de CanMeds-roos van competenties het begrip management vervangen door leiderschap. Terechte vraag van de studenten geneeskunde: als dat inderdaad zo belangrijk is, waarom wordt er in de basisopleiding dan nog geen aandacht aan besteed? “Medisch leiderschap is nu al een belangrijk element in de vervolgopleiding en wij denken dat het ook

in de basisopleiding een plek moet krijgen”, stelt Mesfum beslist. “In het AMC heb je wel de honours course, maar dat is slechts voor een beperkt aantal studenten weggelegd. Volgens ons is brede aandacht voor medisch leiderschap noodzakelijk om een goede basisarts te worden. Het is net als met onderzoek: niet iedereen gaat het onderzoek in, maar je krijgt wel de basisvaardigheden mee.”

Om medische leiderschap een plek te geven in het onderwijs hoeft niet gelijk het hele curriculum op de schop – na de zomer begint in het AMC de nieuwe bachelor onder de naam ‘Epicurus’. “Ook is er niet per se veel extra onderwijs nodig.” Hoe het wel moet, staat in het visiedocument dat de werkgroep op 12 mei presenteert op een symposium in Utrecht. Aan het document is een jaar gewerkt. “We hopen dat het opgepakt wordt door de verschillende medische faculteiten.” Tot die tijd blijven de aanbevelingen en verbeterplannen om medisch leiderschap in de basisopleiding een plek te geven, echter nog onder de pet. Wie wil weten hoe studenten denken over medisch leiderschap in de basisopleiding, zal dus 12 mei naar Utrecht moeten afreizen. of het document later lezen op de website www.platformmedischleiderschap.nl.